

ધોરણ : 5

પર્યાવરણ

પાઠ : 22

ફરી ઉપડ્યા

સ્વ-અધ્યયનપોથી સોલ્યુશન

પ્રશ્ન-1 નીચેના પારિભાષિક શબ્દો સમજાવો.

1. પૈસા ઉછીના લેવા - પોતાના કામ માટે બીજા પાસેથી ઉધાર પૈસા લેવા.
2. લોન લેવી - બેન્ક કે અન્ય જગ્યાએથી વ્યાજ સાથે પરત કરવાની શરતે પૈસા લેવા.
3. સ્થળાંતર - એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ફરવું.
4. મુકાદમ - મજૂરોના પૈસાની લેવડ-દેવડનો હિસાબ રાખનાર પ્રતિનિધિ

પ્રશ્ન-2 નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. શું વરસાદના પાણી વગર પણ ખેતી કરી શકાય ? કેવી રીતે ?

➤ હા, વરસાદના પાણી વગર ખેતી થઈ શકે છે સિંચાઈની વિવિધ પદ્ધતિઓ દ્વારા જેવી કે કેનાલ(નહેર), ટ્યૂબવેલ, ફૂવો વગેરે દ્વારા સિંચાઈ કરી ખેતી કરી શકાય છે.

2. તમારા ઘરમાં જ્યારે બાકીના સભ્યો બહારગામ જાય, ત્યારે વૃદ્ધ અને બીમાર સભ્યો તથા પ્રાણીઓ માટે શું વ્યવસ્થા કરવામાં આવે છે ?

➤ મારા ઘરમાં જ્યારે બાકીના સભ્યો કામથી બહાર જાય ત્યારે વૃદ્ધ અને બીમાર સભ્યોની દેખભાળ રાખવા મમ્મી સાથે રહે છે. પાલતુ પ્રાણીઓ માટે ચારાની વ્યવસ્થા કરે છે.

૩. કયા કયા કારણોસર લોકો સ્થળાંતર કરતાં હોય છે ?

- નોકરી કે ધંધાને કારણે સ્થળાંતર.
- સરકારી નોકરીમાં બદલી થવાથી.
- બાળકોના સારા શિક્ષણ માટે.
- ભૂકંપ, પૂર, વાવાઝોડા જેવી આપત્તિથી બચવા માટે.

4. જ્યારે તમે લાંબા સમય સુધી શાળાએ જઈ શકો તેમ ન હોય, ત્યારે તમે તમારો અભ્યાસ ન બગડે તે માટે શું કરશો ?

➤ જ્યારે હું બીમારી કે અન્ય કારણસર લાંબા સમય માટે શાળાએ જઈ શકું તેમ ન હોય ત્યારે મોબાઈલમાં શિક્ષણની વિવિધ એપની મદદથી અને યુ ટ્યુબના માધ્યમથી શીખીશ.

5. કામની શોધમાં ગામના કેટલાંક લોકો ગામ છોડીને જશે, પરંતુ કેટલાક લોકો ગામમાં જ રહેશે. આવું કેમ બન્યું ?

➤ ઘરના વૃદ્ધો, બીમાર લોકો, નાની ઉંમરના બાળકો કામ કરી શકતા ન હોવાથી તેમને સાચવવા ગામના અમુક લોકો ગામમાં જ રહેશે.

6. જ્યારે કોઈ પરિવાર એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જાય, ત્યારે તેમને કેવા પ્રકારની સમસ્યાઓનો સામનો કરવો પડે છે ?

➤ સ્થળાંતર થતાં પરિવારને ભરણપોષણ માટે પૈસા ઉછીના લેવા પડે. બાળકોના શિક્ષણની ચિંતા કરવી. કામની શોધ કરવી. રહેઠાણની શોધ કરવી આ બધી સમસ્યા થાય છે.

7. તમારા વિસ્તાર કે ગામમાં કોઈ એવો પરિવાર હશે કે જેઓ પોતાનું ગામ છોડીને તમારા ગામમાં રહેવા આવ્યા હોય. તેમની મુલાકાત લઈ તેમને નીચેની વિગતો પૂછી અને લખો.

જૂના ગામનું નામ : દાહોદ

સ્થળાંતરનું કારણ : મજૂરી કામ કરવા માટે

નવા ગામમાં શું ગમ્યું ? : રહેવાની વ્યવસ્થા, માણસોનો સહકાર

જૂના ગામની વિશેષતા : સૂકી જમીન

તેમને સ્થળાંતર દરમિયાન પડેલી મુશ્કેલી (જો હોય તો)

- પોતાનું ગામ છોડીને આવવાનું થતાં પરિવારના વડીલોને રહેવાનો પ્રશ્ન ઊભો થયો, બાળકોને શિક્ષણનો પ્રશ્ન ઊભો થયો. શરૂઆતના દિવસોમાં કામ મેળવવામાં તફલીક પડતી હતી.

પ્રશ્ન-૩ ચિત્ર પરથી પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. સ્થળાંતર કરેલા પરિવારોએ તેમનું રહેઠાણ ક્યાં બનાવ્યું છે? શા માટે?

➤ સ્થળાંતર કરેલા પરિવારોએ રહેઠાણ શેરડીના ખેતરની નજીકમાં બનાવ્યું છે. કારણ કે જ્યાં સુધી શેરડી કાપવાનું કામ ચાલે ત્યાં સુધી તેમણે ખેતર સુધી મુસાફરી ન કરવી પડે.

2. પુરુષો શું કામ કરી રહ્યાં છે ?

➤ પુરુષો શેરડી કાપવાનું કામ કરી રહ્યાં છે.

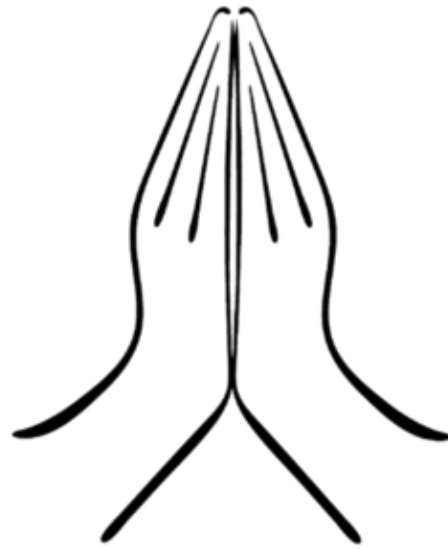
3. સ્ત્રીઓ શું કામ કરી રહી છે ?

➤ સ્ત્રીઓ શેરડીના ભારા બાંધવાનું કામ કરી રહી છે.

4. ચિત્રમાં કયો પાક દર્શાવવામાં આવ્યો છે?

➤ ચિત્રમાં શેરડીનો પાક દર્શાવવામાં આવ્યો છે.

Thanks

For watching